

BRONXIT TERAPIYASI AFZALIKLARI

Raxmonov F.F, Umirqulova F.A

Termiz iqtisodiyot va servis universiteti,

Termiz shahar Farovon massiv, 43B uy, e-mail: esadir_74@rambler.ru

“Har qanday sharoitda ham shifokor bemorga
zarar yetkazmasligi kerak”

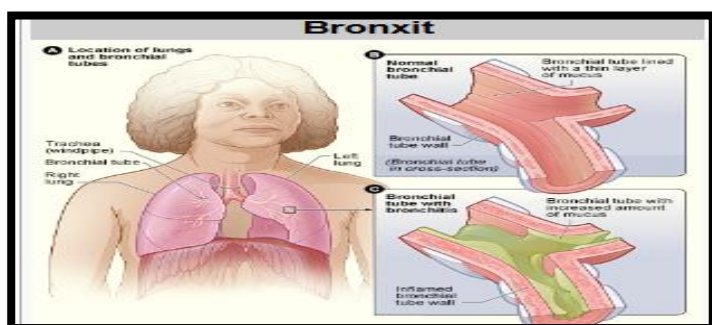
(Gippokrat)

Annotation. This article provides information on the origin, signs, causes and symptoms of bronchitis, as well as the types of bronchitis. In addition, the benefits of bronchitis treatment, bronchitis therapy and bronchitis therapy, methods that prevent today's disease are mentioned.

Keywords: advantages of acute bronchitis, chronic bronchitis, eosinophilic bronchitis, aspergillus bronchitis, causes of the disease, symptoms, diagnosis of the disease, bronchitis therapy, bronchitis therapy.

KIRISH

Bronxit nima? Bronxit – bu o’pkaga olib boradigan havo yo’llarining (traxeya va bronxlar) yallig’lanishidir. O’pka yo’llaridagi yallig’lanish asosan yo’talga sabab bo’ladi. Yo’tal bir necha kundan bir necha haftagacha davom etishi mumkin. Bu bronxitning asosiy belgisi hisoblanadi. Tutun va boshqa nafas yo’llarini qichishtiruvchi moddalar o’tkir va surunkali bronxitga olib kelishi mumkin. Shuningdek, viruslar o’tkir bronxitning eng keng tarqalgan sababidir va bu holda o’tkir bronxit odatda o’z-o’zidan o’tib ketadi. Surunkali bronxit esa o’tib ketmaydi, ammo uni davolash mumkin.

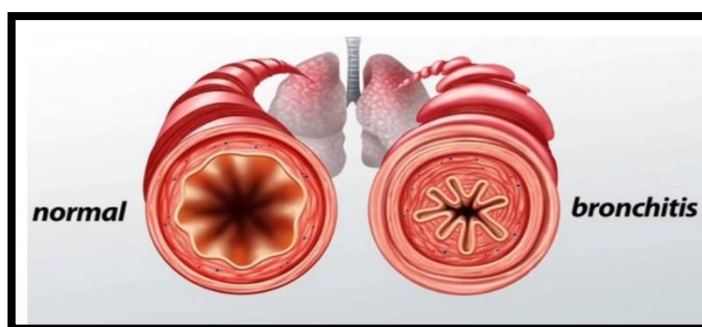
Bronxit kasalligi belgilari. Bir haftadan uch haftagacha davom etadigan doimiy yo'tal bronxitning asosiy belgisidir. Bronxit bilan yo'talayotganda odatda shilimshiq paydo bo'ladi, ammo uning o'rniga quruq yo'tal paydo bo'lishi mumkin. Nafas olayotganda hushtak yoki shitirlash ovozi ham eshitishingiz mumkin (xirillash). Sizda boshqa alomatlar bo'lishi mumkin, jumladan: Nafas qisilishi, isitma, tumov, charchoq. Bronxitning qanday turlari mavjud? Ko'pchilik bronxit haqida gapirganda, odatda o'tkir bronxitni nazarda tutishadi, bu vaqtinchalik yo'tal holatidir. Ba'zi odamlar bronxitni shunchalik tez-tez yuqtirishadiki, u surunkali bronxit hisoblanadi.

O'tkir bronxit – odatda virusli infeksiyadan kelib chiqadi va bir necha hafta ichida o'z-o'zidan o'tib ketadi. Ko'pchilik o'tkir bronxitni davolashga ehtiyoj sezmaydi. Surunkali bronxit – yil mobaynidagi yallig'lanishli yo'tal uch oy davomida tinimsiz kuzatilsa, sizda surunkali bronxit bor. Bu kamida ikki yil davom etadi. Agar sizda surunkali bronxit bo'lsa, sizda surunkali obstruktiv o'pka kasalligi (KOA) bo'lishi mumkin.

Eozinofil bronxit – surunkali quruq yo'tal bo'lib, eozinofillar deb nomlanuvchi oq qon hujayralari sonining ko'payishi bilan tavsiflanadi. U rentgen nurida normal topilmaga ega va havo oqimi cheklanmagan. Aspergillus bronxiti — Aspergilloz kasalliklari spektridan biri bo'lib, bronxlar qo'ziqorin infeksiyasiga duchor bo'ladi. Bu o'pka aspergillozining boshqa holatlaridan farq qiladi, chunki u asosan immuniteti zaif odamlarga ta'sir qiladi.

Bronxit kasalligi sabablari. Siz deyarli har doim virusdan bronxit duchor bo'lasiz. Biroq, havo yo'llarini bezovta qiladigan deyarli hamma narsa bunga olib kelishi mumkin. Bronxitning yuqumli va yuqumli bo'lmagan sabablari:

- Viruslar . Bronxitni keltirib chiqaradigan viruslarga gripp (gripp), respirator sinsitial virus (RSV) , adenovirus , rinovirus (umumiy sovuq) va koronavirus kiradi .
- Bakteriyalar. Bronxitni keltirib chiqaradigan bakteriyalarga Bordetella pertussis, Mycoplasma pnevmoniya va Chlamydia pnevmoniyasi kiradi.
- Ifloslanish.

- Sigaret yoki narkotik moddalar qabul qilish.

Bronxitni qanday yuqtiriladi? Nafas olish yo'llari shishib, shilimshiq bilan to'ldirilganda bronxitga duchor bo'lasiz. Bronxitga olib keladigan viruslar va bakteriyalarni ular bo'lgan odam bilan yaqin aloqada (qo'l silkitish, quchoqlash, bir xil yuzalarga teginish) olishingiz mumkin. Bronxit bilan og'rigan boshqa odamga virusni yuqtirish uchun bronxit bo'lishi shart emas. Boshqa tirnash xususiyati beruvchi moddalar, masalan, tamaki yoki ifloslantiruvchi moddalar, siz nafas olayotgan havoda.

Bronxit terapiyasi afzalliklari. Bronxit qanday aniqlanadi? Sizning shifokoringiz sog'lig'ingiz tarixi va simptomlari (klinik tashxis) asosida bronxit bor yoki yo'qligini aniqlashi mumkin. Ular sizning o'pkangizni tiqilib qolish belgilarini tinglashadi va yaxshi nafas olayotganingizga ishonch hosil qilishadi. Ular sizni gripp yoki COVID-19 kabi virusli infeksiyalar uchun tekshirishlari mumkin.

Bronxit qanday davolanadi? O'tkir bronxit odatda dori-darmonlar bilan davolanmaydi. Agar sizda gripp bo'lsa va alomatlaringiz so'nggi ikki kun ichida boshlangan bo'lsa, provayderingiz uni tezroq yo'qotish uchun antiviral preparatlarni buyurishi mumkin. Bronxit deyarli hech qachon bakteriyalardan kelib chiqmaganligi sababli, antibiotiklar yaxshilanishingizga yordam bermaydi va hatto o'zingizni yomon his qilishingiz mumkin.

Bronxit terapiyasini aniqlash uchun qanday testlar o'tkaziladi? Bronxitni tashxislash uchun maxsus testlar mavjud emas, ammo siz boshqa holatlar uchun sinovdan o'tishingiz mumkin. Mumkin bo'lgan testlarga quyidagilar kiradi:

- Burun yostig'i. Sog'liqni saqlash provayderingiz COVID-19 yoki gripp kabi viruslarni tekshirish uchun burningizga yumshoq uchli tayoqni (tampon) ishlatishi mumkin.
- Ko'krak qafasi rentgenogrammasi . Agar yo'tal uzoq vaqt davom etsa, yanada jiddiy kasalliklarni istisno qilish uchun ko'krak qafasi rentgenogrammasini olishingiz mumkin. Sizning shifokoringiz yurak va o'pkangizning rasmlarini olish uchun mashinadan foydalanadi. Ular sizning alomatlaringizga olib kelishi mumkin bo'lgan boshqa kasalliklarning belgilarini qidiradilar.
- Qon testlari. Sizning provayderingiz infeksiyalarni qidirish yoki umumiy sog'lig'ingizni tekshirish uchun qo'lingizdagi igna yordamida qon testlarini o'tkazishi mumkin.

- Balg'am testi. Provayderingiz sizni yo'talib, keyin naychaga tupurishi mumkin. Sizning namunangiz virus yoki bakteriya belgilari uchun tekshiriladi.
- O'pka funksiyasi testlari. Agar provayderingiz surunkali bronxitingiz bor deb hisoblasa, o'pkangiz qanchalik yaxshi ishlashini tekshirish uchun mashinadan foydalanishi mumkin.

Bronxit uchun antibiotiklar ichishim kerakmi? Yo'q, ko'p hollarda antibiotiklarni qabul qilish bronxitni yengishga yordam bermaydi. Antibiotiklar sizni kasal qiladigan bakteriyalarni yo'q qilish uchun ishlatiladi. Bronxit 95% hollarda virusdan kelib chiqadi. Antibiotiklar virusdan xalos bo'lishga yordam bermaydi.

Bronxit belgilari bilan qanday kurashish mumkin? Siz uyda bronxit belgilarini retseptsiz dori-darmonlar va dam olish bilan boshqarishingiz mumkin. Namlagichni ishlatish yoki iliq dush qabul qilish balg'amni bo'shatishga yordam beradi va nafas olishni osonlashtiradi. Virusli infeksiya bilan birga keladigan og'riqlar va og'riqlar uchun ibuprofen (Advil®, Motrin®) yoki asetaminofen (Tylenol®) dan foydalanishingiz mumkin.

Bronxit kasalligini qanday oldini olish mumkin? Bronxit xavfini kamaytirishning eng yaxshi usuli bu viruslar va o'pkaning tirnash xususiyati beruvchi boshqa sabablaridan kasal bo'lmaslikdir. Xavfingizni kamaytirishning o'ziga xos usullari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- Agar siz yoki ular kasal bo'lishi mumkin bo'lsa, boshqa odamlarning yonida bo'lmaslikka harakat qiling. Bu, ayniqsa, qish oylarida odamlar uyda to'planishganda to'g'ri keladi.
- Tutun va boshqa tirnash xususiyati beruvchi moddalardan saqlaning.

- Agar sizda astma yoki allergiya bo'lsa, qo'zg'atuvchi omillardan (jumladan, uy hayvonlari, chang va gulchanglar) qoching.
- Namlagichni ishga tushiring. Nam havo o'pkangizni kamroq bezovta qiladi.
- Ko'p dam oling.

- Sog'lom ovqatlaning.
- Qo'lingizni tez-tez sovun va suv bilan yuving. Agar siz sovun va suvdan foydalana olmasangiz, tarkibida alkogol bo'lgan qo'llarni tozalash vositasidan foydalaning.
- Gripp va pnevmoniyaga qarshi vaktsinalardan xabardor ekanligingizga ishonch hosil qiling.

Bronxitning o'zi yuqumli emas, lekin uning ba'zi sabablari bor. Agar bronxitingiz virusdan kelib chiqqan bo'lsa, siz bir necha kundan bir haftagacha yuqumli bo'lishingiz mumkin. Agar bronxitga bakteriyalar sabab bo'lsa, odatda antibiotiklarni qabul qilishni boshlaganingizdan 24 soat o'tgach yuqumli bo'lishni to'xtatasiz. Bronxitning boshqa sabablari yuqumli emas.

XULOSA

Ko'pchilik o'z hayotida turli xil bronxidlarni boshdan kechirgan. Bemorlar turli xil davolash usullarini o'zlari sinab ko'rdilar va qaysi dorilar va xalq usullaridan qaysi biri yaxshiroq yordam beradi degan xulosaga kelishdi. Yuqoridagi izlanishlar, kasallikning umumiy tavsifi va terapiyasi haqida ma'lumot beradi. Ushbu maqolada bronxit nima va uni qanday davolash kerak degan savolga javob berilgan. Shuning uchun, maslahatlardan foydalanib, siz ushbu kasallikni tezda yengishingiz mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. [„Bronchitis“](#). *NHLBI*. Qaraldi: 2019-yil 9-iyun.
2. Kin, S (1 October 2016). "[Acute Bronchitis](#)". *American Family Physician* 94 (7): 560–565. [PMID 27929206](#).
3. [„Antibiotics Aren't Always the Answer“](#) (en-us). *Centers for Disease Control and Prevention* (2017-yil 25-sentyabr).
4. Tackett, KL; Atkins, A (December 2012). "Evidence-based acute bronchitis therapy". *Journal of Pharmacy Practice* 25 (6): 586–90. [doi:10.1177/0897190012460826](#). [ISSN 0897-1900](#). [PMID 23076965](#).
5. [„How Is Bronchitis Treated?“](#) (2011-yil 4-avgust). 2015-yil 2-aprelda asl nusxadan [arxivlangan](#). Qaraldi: 2015-yil 1-aprel.
6. [Andoza:Cite MeSH](#)

7. Reilly, John J.; Silverman, Edwin K.; Shapiro, Steven D. „Chronic Obstructive Pulmonary Disease“, . *Harrison's Principles of Internal Medicine*, 18th, McGraw Hill, 2011 — 2151–9-bet. [ISBN 978-0-07-174889-6](#).
8. Longo, Dan. *Harrison's Principles of Internal Medicine*. McGraw Hill, 2012 — 284-bet. [ISBN 9780071748896](#).
9. „[Aspergillus bronchitis | Aspergillus & Aspergillosis Website](#)“. www.aspergillus.org.uk.
10. Kosmidis, Chris; Denning, David W. (1 March 2015). "[The clinical spectrum of pulmonary aspergillosis](#)" (en). *Thorax* 70 (3): 270–277. [doi:10.1136/thoraxjnl-2014-206291](#). [PMID 25354514](#). Qaraldi: 8 November 2019.Bronxit]

